

АНТИМОНОПОЛЬНИЙ КОМІТЕТ УКРАЇНИ
СУМСЬКЕ ОБЛАСНЕ ТЕРИТОРІАЛЬНЕ ВІДДІЛЕННЯ

РІШЕННЯ
АДМІНІСТРАТИВНОЇ КОЛЕГІЇ

16.02.2016

м. Суми

№ 3

Справа № 03-06/34-2015

**Про порушення законодавства про захист
економічної конкуренції та накладення штрафу**

Адміністративна колегія Сумського обласного територіального відділення Антимонопольного комітету України, розглянувши подання 2-ВДР від 18.12.2015 за № 225 про попередні висновки у справі № 03-06/34-2015 та матеріали справи,

ВСТАНОВИЛА:

У зв'язку з розглядом подання Державної фінансової інспекції в Сумській області від 28.05.2015 за №18-31-14-14/3165 щодо ознак порушення законодавства про захист економічної конкуренції в діях учасників конкурсних торгів з предметом закупівлі «послуги їдалень», проведених обласним комунальним закладом «Сумський обласний клінічний психоневрологічний диспансер» у травні 2015 року, Сумським обласним територіальним відділенням Антимонопольного комітету України (далі – *Тервідділення*) було отримано та проаналізовано матеріали вищезазначених торгів на предмет додержання учасниками цих торгів законодавства про захист економічної конкуренції.

За результатами проведеного аналізу розпорядженням адміністративної колегії *Тервідділення* від 28.08.2015 за № 65 було розпочато розгляд справи № 03-06/34-2015 за ознаками вчинення фізичною особою - підприємцем Рудневою Іриною Григорівною, фізичною особою-підприємцем Рудневою Наталією Василівною та фізичною особою-підприємцем Ващенко Оленою Василівною порушення законодавства про захист економічної конкуренції, передбаченого пунктом 1 статті 50 та пунктом 4 частини другої статті 6 Закону України «Про захист економічної конкуренції», у вигляді антиконкурентних узгоджених дій, які стосуються спотворення результатів торгів (тендерів), в яких останні брали безпосередню участь.

В ході розгляду справи, збору та аналізу доказів встановлено таке.

Обласним комунальним закладом «Сумський обласний клінічний психоневрологічний диспансер» (вул. Ковпака, 18, м. Суми, ідентифікаційний код 05483032) (далі – *Замовник*) у травні 2015 року у відповідності до вимог Закону України «Про здійснення державних закупівель» від 10.04.2014 № 1197-VII шляхом застосування процедури запиту цінових пропозицій було проведено торги з предметом закупівлі «ДК 016-2010 56.29.2 Послуги їдалень» (далі – *Торги, Процедура закупівлі*).

Розмір бюджетного призначення за кошторисом або очікувана вартість предмета закупівлі відповідно до річного плану закупівель *Замовника* на 2015 рік, затвердженого рішенням комітету з конкурсних торгів від 17.04.2015, склав 127548,00 (сто двадцять сім тисяч п'ятсот сорок вісім) гривень.

Інформацію про проведення *Процедури закупівлі* було опубліковано в державному офіційному друкованому виданні з питань державних закупівель та розміщено на веб-порталі

Уповноваженого органу з питань закупівель – оголошення від 24.04.2015 за № 120547, ВДЗ № 240.

Кінцевим строком подання пропозицій конкурсних торгів було встановлено 08.05.2015 до 09-00; розкриття пропозицій конкурсних торгів було призначено на 08.05.2015 на 09-30.

Відповідно до реєстру отриманих пропозицій конкурсних торгів, цінових пропозицій на участь у *Торгах* надійшли пропозиції від:

- фізичної особи-підприємця Рудневої Ірини Григорівни (вул. [REDACTED], м. Суми, ідентифікаційний номер [REDACTED]) (далі – *ФОП Руднева І.Г.*);
- фізичної особи-підприємця Рудневої Наталії Василівни (вул. [REDACTED], м. Суми, ідентифікаційний номер [REDACTED]) (далі – *ФОП Руднева Н.В.*);
- фізичної особи-підприємця Ващенко Олени Василівни (вул. [REDACTED], м. Суми, ідентифікаційний номер [REDACTED]) (далі – *ФОП Ващенко О.В.*).

Згідно з протоколом розкриття пропозицій конкурсних торгів (кваліфікаційних пропозицій, цінових пропозицій) *ФОП Руднева І.Г.*, *ФОП Руднева Н.В.* та *ФОП Ващенко О.В.* (далі – *Учасники*) надали такі цінові пропозиції:

- *ФОП Руднева І.Г.* – 139 594,20 грн.;
- *ФОП Руднева Н.В.* – 134 634,00 грн.;
- *ФОП Ващенко О.В.* – 127 548,00 грн.

Відповідно до протоколу оцінки пропозицій конкурсних торгів пропозиції *ФОП Рудневої І.Г.*, *ФОП Рудневої Н.В.* та *ФОП Ващенко О.В.* були допущені до процедури оцінки, як такі, що мають всі необхідні документи, передбачені запитом цінових пропозицій. Критерієм, за яким здійснювалась оцінка пропозицій конкурсних торгів та визначення переможця, є ціна пропозиції (з максимально можливою кількістю балів – 100).

За результатами проведеної оцінки цінових пропозицій *Учасників* переможцем *Торгів* було визнано *ФОП Ващенко О.В.*, цінова пропозиція якої була найбільш економічно вигідною – 127 548,00 (сто двадцять сім тисяч п'ятсот сорок вісім) гривень та не перевищувала очікувану вартість *Замовника*.

Відповідно до статті 1 Закону України «Про здійснення державних закупівель», **торги (конкурсні торги)** - це здійснення конкурентного відбору учасників з метою визначення переможця торгів (конкурсних торгів) згідно з процедурами, встановленими цим законом.

Слід зазначити, що згідно зі статтею 3 Закону України «Про здійснення державних закупівель» закупівля товарів, робіт і послуг повинні здійснюватися, зокрема, за такими принципами: максимальна економія та ефективність, добросовісна конкуренція серед учасників, недискримінація учасників, об'єктивна та неупереджена оцінка пропозицій конкурсних торгів.

ФОП Руднева І.Г. діє на підставі свідоцтва про державну реєстрацію фізичної особи – підприємця. Основним видом діяльності відповідно до витягу з Єдиного державного реєстру юридичних осіб та фізичних осіб-підприємців є діяльність ресторанів, надання послуг мобільного харчування.

ФОП Руднева Н.В. діє на підставі свідоцтва про державну реєстрацію фізичної особи – підприємця. Основним видом діяльності відповідно до витягу з Єдиного державного реєстру юридичних осіб та фізичних осіб-підприємців є діяльність ресторанів, надання послуг мобільного харчування.

ФОП Ващенко О.В. діє на підставі свідоцтва про державну реєстрацію фізичної особи – підприємця. Основним видом діяльності відповідно до витягу з Єдиного державного реєстру юридичних осіб та фізичних осіб-підприємців є діяльність ресторанів, надання послуг мобільного харчування.

Отже, у значенні абзацу 12 статті 1 Закону України «Про захист економічної конкуренції» *ФОП Руднева І.Г.*, *ФОП Руднева Н.В.* та *ФОП Ващенко О.В.* є суб'єктами господарювання, і до них можливе застосування норм законодавства про захист економічної конкуренції.

З метою всебічного, об'єктивного та повноцінного розслідування обставин, викладених у поданні Державної фінансової інспекції в Сумській області, *Тервідділенням* були направлені вимоги до обласного комунального закладу «Сумський обласний клінічний

психоневрологічний диспансер» (лист від 03.06.2015 за №03-10/1583) як до *Замовника Торгів* (який є основним джерелом інформації, що може дозволити виявити антиконкурентні узгоджені дії), так і до учасників *Торгів*, а саме до *ФОП Рудневої І.Г.* (лист від 22.06.2015 за №03-10/1786), *ФОП Рудневої Н.В.* (лист від 22.06.2015 за №03-10/1787) та *ФОП Ващенко О.В.* (лист від 22.06.2015 за №03-10/1785) про надання інформації та копій документів, що стосувались проведення *Торгів*.

За інформацією, отриманою від *Замовника* та *Учасників Торгів*, останнім не проводились наради, консультації, збори тощо та не надавалось будь-яких роз'яснень, що стосувались проведення *Торгів*. *Учасникам Торгів* надсилався лише запит цінових пропозицій, у якому наводилась інформація про *Замовника Торгів* про предмет закупівлі, строк подання цінових пропозицій, дату та місце розкриття цінових пропозицій тощо, а також перелік документів, які учасники *Торгів* мають надати для підтвердження відповідності кваліфікаційним критеріям *Замовника*, а саме: копію свідоцтва про державну реєстрацію суб'єкта підприємницької діяльності; копію довідки про включення до єдиного державного реєстру підприємств та організацій України (для юридичних осіб); копію свідоцтва про реєстрацію платника податку на додану вартість або свідоцтва платника єдиного податку; копію статуту підприємства (для юридичних осіб); довідку, складену у довільній формі, що містить відомості про підприємство; копії 1, 2, 1-1 сторінки паспорту та копію довідки про присвоєння ідентифікаційного коду (для фізичних осіб). Окрім цього, цінова пропозиція має бути чітко визначена та подаватися разом із калькуляцією послуг.

Таким чином, *Замовником* не надавалось шаблонів та не висувалось жодних вимог для підготовки та оформлення *Учасниками* своїх цінових пропозицій. Отже, пропозиції, що надавались *Учасниками* на участь у *Торгах*, мали б відрізнятися одна від одної як за зовнішнім оформленням, так і за викладеною інформацією, оскільки мали б відображати їх індивідуальні, творчі та суб'єктивні підходи до підготовки власних пропозицій конкурсних торгів. Отже, будь-які схожості в оформленні конкурсних пропозицій *Учасників* повинні виключатись.

Разом з тим, в ході аналізу матеріалів, отриманих від *Замовника Торгів*, виявлені факти, які свідчать про те, що *ФОП Руднева І.Г.*, *ФОП Руднева Н.В.* та *ФОП Ващенко О.В.* узгодили свою поведінку при підготовці пропозицій та участі у *Торгах*.

Зазначене підтверджується наступним:

1. Відповідно до запиту цінових пропозицій, що надавався *Учасникам*, останні мали надати довідку, складену у довільній формі, що містить відомості про підприємство. Разом з тим, *ФОП Руднева І.Г.*, *ФОП Руднева Н.В.* та *ФОП Ващенко О.В.* у складі своїх пропозицій надали довідки, які схожі у зовнішньому оформленні, структурі та текстовому змісті (див. рис. 1), а саме:

- довідки *Учасників* мають однакові назви, які надруковано напівжирним шрифтом посередині аркушу - **Інформація про підприємство**;

- *Учасники* однаково спочатку вказали місцезнаходження, за яким працюють, а потім час, з якого працюють на ринку надання послуг їдалень;

- текст довідок в усіх *Учасників* надруковано по лівому краю аркушу без абзаців;

- довідки *ФОП Рудневої І.Г.* та *ФОП Рудневої Н.В.* містять однакові розділи, а саме: технічні вимоги та кваліфікаційні критерії, які надруковані напівжирним шрифтом;

- технічні вимоги *Учасників* містять два розділи, які мають однакові назви, а саме: «Необхідне обладнання для приготування страв, а саме:» та «Наявність необхідних для виконання санітарних потреб приміщень»;

- розділ «Необхідне обладнання для приготування страв, а саме:» має однаковий стиль та послідовність викладення інформації (спочатку зазначається про плити, шафу, м'ясорубки, столи);

- *Учасники* у розділі «Необхідне обладнання для приготування страв, а саме:» допустили однакові помилки, надрукувавши «шкаф жарочний» (оскільки в українській мові таких слів немає, то мало б бути надруковано «шафа жарова»);

- *Учасниками* у інформації, викладеній у розділі «Необхідне обладнання для приготування страв, а саме:» допущені однакові помилки, а саме у слові «страв» пропущено літеру «р» - «став»;

- розділ *Учасників* «Наявність необхідних для виконання санітарних потреб приміщень:» також має однаковий стиль та послідовність викладення інформації, зокрема, спочатку наводиться інформація про виробничий цех, цех холодних закусок, кабінет зав. виробництвом (у довідках *ФОП Рудневої І.Г.* та *ФОП Рудневої Н.В.*), роздівалка та др. приміщення. Звертає на себе увагу, що довідки *Учасників* містять русизм, а саме *ФОП Руднева І.Г.*, *ФОП Руднева Н.В.* та *ФОП Ващенко О.В.* однаково зазначили «роздівалка та др. приміщення», тоді як на українській мові мало б бути «роздягальня та ін. приміщення»;

- *Учасники* у розділі «Наявність необхідних для виконання санітарних потреб приміщень:» допустили однакові помилки, а саме у слові «холодних» пропущено літеру «о» - «ХОЛДНИХ»;

- у розділі «кваліфікаційні критерії» у довідках *ФОП Рудневої Н.В.* та *ФОП Ващенко О.В.* допущено однакові помилки, а саме у словосполученні «... має спеціальню ...», тоді як вірно «... має спеціальну ...».

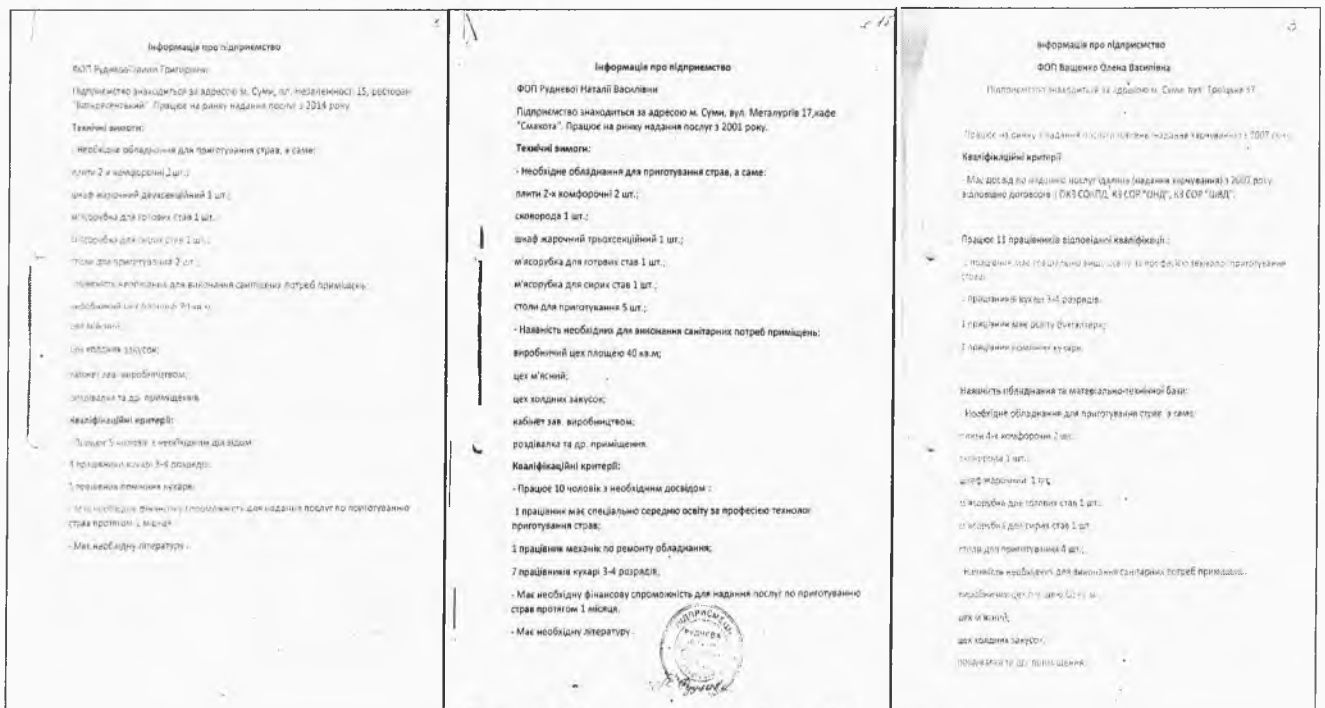

Рис. 1. Скановані довідки *Учасників*

Отже, кількість наведених схожостей та наявність спільних помилок виключає можливість того, що довідки «Інформація про підприємство» готувались *Учасниками* самостійно та без обміну інформацією.

2. У складі своїх пропозицій *ФОП Руднева І.Г.*, *ФОП Руднева Н.В.* та *ФОП Ващенко О.В.* надали цінові пропозиції, які також схожі в зовнішньому оформленні, мають однакові назви та містять ідентичний зміст тексту (за винятком найменування *Учасників*) (див. рис. 2), а саме:

- цінові пропозиції *Учасників* мають однакові назви, які надруковані посередині аркуша напівжирним шрифтом, окрім цього звертає на себе увагу, що продовження назви закупівлі надруковано по лівому краю аркуша звичайним шрифтом:

Цінова пропозиція

на участь у процедурі запиту цінових пропозицій

на закупівлю Послуги їдалень(надання харчування), код 56.29.2

- при написанні назви закупівлі після слова їдалень перед дужками пропущений пробіл «...їдалень(надання...»;

- текст *Учасників* однаково розміщено по лівому краю аркушу без відступів;

- після другого абзацу цінової пропозиції перед початком таблиці *Учасниками* зроблено однаковий відступ у 2 см;

- цінові пропозиції *Учасників* містять таблиці, які складаються з однакової кількості колонок, що мають однакові назви;
- цінові пропозиції *Учасників* містять п'ять пунктів, однакових за змістом та структурою викладення інформації, що надруковані після таблиці, між якими усіма *Учасниками* зроблено однакові відступи;
- у другому пункті пропозиції *Учасники*, не закінчивши перше речення, неприродно розірвали його відступом;
- *Учасниками* у другому пункті пропозиції після закінчення першого речення після крапки перед початком другого речення не поставили пробіл «...Вами.Моя...»;
- цінові пропозиції *Учасників* мають ідентичний текст, що містить однакові помилки, а саме: у найменуванні *Замовника Торгів* у слові «психоневрологічний» у першому складі замість потрібної літери «и» надруковано літеру «і» - «псіхоневрологічний»; у написанні другого речення в другому пункті допущено однакову помилку (описку) «... у будь-який час до...», тоді як мало б бути «... у будь-який час до...»; у четвертому пункті пропозицій *Учасників* у сполучнику «ніж» також допущено однакову помилку (описку) замість літери «н» надруковано літеру «е» - «еїж»;
- у нумерації п'ятого пункту після крапки перед початком речення в усіх *Учасників* відсутній пробіл «5.Зазначеним...».

The image shows three scanned copies of price proposals, labeled 1, 2, and 3. Each copy is a form titled 'Цінова пропозиція' (Price Proposal) for participation in the procurement procedure for the purchase of services. The form includes a table with two columns: 'Найменування' (Designation) and 'Вартість пропозиції' (Proposal Value). The table contains one row with the designation 'Психоневрологічний диспансер' and a value of 139594.00. Below the table, there are five numbered points of conditions. The text is identical across all three copies, with minor variations in the names of the participants: 'ФОП Руднева І.Г.' in copy 1, 'ФОП Руднева Н.В.' in copy 2, and 'ФОП Ващенко О.В.' in copy 3.

Рис. 2. Скановані копії цінових пропозицій *Учасників*

Враховуючи те, що *Замовником* не надавалось шаблону оформлення цінової пропозиції і остання мала готуватись *Учасниками* у довільній формі, то вищенаведена кількість фактів у сукупності свідчить про те, що *ФОП Руднева І.Г.*, *ФОП Руднева Н.В.* та *ФОП Ващенко О.В.* погоджено готували свої цінові пропозиції та використовували шаблони одна одної як зразок для підготовки власної пропозиції, отже були обізнані про цінові пропозиції.

3. У записі цінових пропозицій *Замовника* зазначалось, що цінова пропозиція має бути чітко визначена та подаватись разом із калькуляцією послуг.

Разом з тим, незважаючи на те, що перелік і склад калькуляційних статей устанавлюється кожним суб'єктом господарювання самостійно, *ФОП Руднева І.Г.*, *ФОП Руднева Н.В.* та *ФОП Ващенко О.В.* у складі своїх пропозицій надали калькуляції, які схожі в зовнішньому оформленні та за структурою викладення інформації (див. рис. 3), а саме:

- калькуляції *Учасників* мають однакові назви, які надруковано напівжирним шрифтом з однаковим розташуванням на листку:

Калькуляція послуг
ФОП ... (вказано ПІБ відповідного учасника)

- калькуляції *Учасників* містять однакові розділи, які виділено напівжирним шрифтом: **Вихідні дані для розрахунку, Рентабельність;**

- також калькуляції *Учасників* містять однакові статті витрат (як зазначено у калькуляціях *Учасників* – вихідні дані для розрахунку), а саме: оренда, комунальні витрати, зарплата кухарів, зарплата калькулятора, єдиний внесок, загальногосподарські витрати;

- сума загальногосподарських витрат, яка має визначатись виключно із показників діяльності кожного з *Учасників*, в усіх однакова і становить 0,15 грн.;

- всі *Учасники* до загальногосподарських витратах віднесли: миючі засоби, канцтовари, дез. засоби, спецодяг та ін., які надруковано в однаковій послідовності та з однаковими помилками, зокрема, після ком немає відступів (пробілів), після скорочення слова «дезінфікуючі» замість крапки стоїть кома, а в самому слові замість літери «е» надруковано «и» - редакція *Учасників*: «миючі засоби, канцтовари, дез. засоби, спецодяг та ін.».

Калькуляція послуг ФОП Рудневої І.Г. Вихідні дані для розрахунку: <table><tr><td>Оренда</td><td>грн.</td><td>1,40</td></tr><tr><td>Комунальні витрати</td><td>грн.</td><td>2,40</td></tr><tr><td>Зарплата кухарів</td><td>грн.</td><td>1,80</td></tr><tr><td>Зарплата калькулятора</td><td>грн.</td><td>2,00</td></tr><tr><td>Єдиний внесок</td><td>грн.</td><td>2,94</td></tr><tr><td>Загальногосподарські витрати*</td><td>грн.</td><td>0,15</td></tr><tr><td>Сума загальногосподарських витрат (всіх учасників разом)</td><td></td><td></td></tr></table> Сума витрат 7,24 Рентабельність: <table><tr><td>Підприємство</td><td>грн.</td><td>2,90</td></tr><tr><td>Відсоток з прибутку</td><td>грн.</td><td>3,75</td></tr></table> 91 Р. Рудневої	Оренда	грн.	1,40	Комунальні витрати	грн.	2,40	Зарплата кухарів	грн.	1,80	Зарплата калькулятора	грн.	2,00	Єдиний внесок	грн.	2,94	Загальногосподарські витрати*	грн.	0,15	Сума загальногосподарських витрат (всіх учасників разом)			Підприємство	грн.	2,90	Відсоток з прибутку	грн.	3,75	Калькуляція послуг ФОП Рудневої Н.В. Вихідні дані для розрахунку: <table><tr><td>Оренда</td><td>грн.</td><td>1,40</td></tr><tr><td>Комунальні витрати</td><td>грн.</td><td>1,75</td></tr><tr><td>Зарплата кухарів</td><td>грн.</td><td>1,20</td></tr><tr><td>Зарплата калькулятора</td><td>грн.</td><td>3,46</td></tr><tr><td>Єдиний внесок</td><td>грн.</td><td>2,84</td></tr><tr><td>Загальногосподарські витрати*</td><td>грн.</td><td>0,15</td></tr><tr><td>Сума загальногосподарських витрат (всіх учасників разом)</td><td></td><td></td></tr></table> Сума витрат 6,80 Рентабельність: <table><tr><td>Підприємство</td><td>грн.</td><td>2,90</td></tr><tr><td>Відсоток з прибутку</td><td>грн.</td><td>3,75</td></tr></table> 91 Н. Рудневої	Оренда	грн.	1,40	Комунальні витрати	грн.	1,75	Зарплата кухарів	грн.	1,20	Зарплата калькулятора	грн.	3,46	Єдиний внесок	грн.	2,84	Загальногосподарські витрати*	грн.	0,15	Сума загальногосподарських витрат (всіх учасників разом)			Підприємство	грн.	2,90	Відсоток з прибутку	грн.	3,75	Калькуляція послуг ФОП Ващенко О.В. Вихідні дані для розрахунку: <table><tr><td>Оренда</td><td>грн.</td><td>1,30</td></tr><tr><td>Комунальні витрати</td><td>грн.</td><td>3,60</td></tr><tr><td>Зарплата кухарів</td><td>грн.</td><td>1,20</td></tr><tr><td>Зарплата калькулятора</td><td>грн.</td><td>2,84</td></tr><tr><td>Єдиний внесок</td><td>грн.</td><td>3,84</td></tr><tr><td>Загальногосподарські витрати*</td><td>грн.</td><td>0,15</td></tr><tr><td>Сума загальногосподарських витрат (всіх учасників разом)</td><td></td><td></td></tr></table> Сума витрат 7,00 Рентабельність: <table><tr><td>Підприємство</td><td>грн.</td><td>2,90</td></tr><tr><td>Відсоток з прибутку</td><td>грн.</td><td>3,75</td></tr></table> 91 О. Ващенко	Оренда	грн.	1,30	Комунальні витрати	грн.	3,60	Зарплата кухарів	грн.	1,20	Зарплата калькулятора	грн.	2,84	Єдиний внесок	грн.	3,84	Загальногосподарські витрати*	грн.	0,15	Сума загальногосподарських витрат (всіх учасників разом)			Підприємство	грн.	2,90	Відсоток з прибутку	грн.	3,75
Оренда	грн.	1,40																																																																																	
Комунальні витрати	грн.	2,40																																																																																	
Зарплата кухарів	грн.	1,80																																																																																	
Зарплата калькулятора	грн.	2,00																																																																																	
Єдиний внесок	грн.	2,94																																																																																	
Загальногосподарські витрати*	грн.	0,15																																																																																	
Сума загальногосподарських витрат (всіх учасників разом)																																																																																			
Підприємство	грн.	2,90																																																																																	
Відсоток з прибутку	грн.	3,75																																																																																	
Оренда	грн.	1,40																																																																																	
Комунальні витрати	грн.	1,75																																																																																	
Зарплата кухарів	грн.	1,20																																																																																	
Зарплата калькулятора	грн.	3,46																																																																																	
Єдиний внесок	грн.	2,84																																																																																	
Загальногосподарські витрати*	грн.	0,15																																																																																	
Сума загальногосподарських витрат (всіх учасників разом)																																																																																			
Підприємство	грн.	2,90																																																																																	
Відсоток з прибутку	грн.	3,75																																																																																	
Оренда	грн.	1,30																																																																																	
Комунальні витрати	грн.	3,60																																																																																	
Зарплата кухарів	грн.	1,20																																																																																	
Зарплата калькулятора	грн.	2,84																																																																																	
Єдиний внесок	грн.	3,84																																																																																	
Загальногосподарські витрати*	грн.	0,15																																																																																	
Сума загальногосподарських витрат (всіх учасників разом)																																																																																			
Підприємство	грн.	2,90																																																																																	
Відсоток з прибутку	грн.	3,75																																																																																	

Рис.3. Скановані копії калькуляцій *Учасників*

Окрім цього, зробивши перерахунок вартості одного ліжка-дня на кількість очікуваних ліжка-днів, вказаних у запиті цінових пропозицій *Замовника* (14172), виходить, що загальна вартість пропозиції *ФОП Рудневої І.Г.* становить 138177,00 грн., тоді як у ціновій пропозиції *ФОП Рудневої І.Г.* вказано 139594,20 гривень. Вищезазначене свідчить про ознаки несерйозної підготовки *ФОП Рудневою І.Г.* її цінової пропозиції, що вказує на відсутність наміру боротися за перемогу, оскільки саме ціна пропозиції була єдиним критерієм оцінки та визначення переможця *Торгів*.

Враховуючи те, що *ФОП Рудневої І.Г.*, *ФОП Рудневої Н.В.* та *ФОП Ващенко О.В.* є конкурентами при одночасній участі у *Торгах*, наявність виявлених співпадінь у оформленні калькуляцій *Учасників* свідчить про те, що ще на стадії здійснення підготовки своїх пропозицій *Учасники Торгів* були обізнані щодо цінових пропозицій один одного. Внаслідок таких дій конкуренцію між *Учасниками* було усунуто, чим було спотворено результати *Торгів*.

4. Слід зазначити, що під час участі у *Торгах* суб'єкти господарювання мають виступати як конкуренти, кожен з яких має на меті здобуття перемоги, при цьому очевидно, що узгоджена поведінка не допускається. *Учасники Торгів* під час підготовки своїх пропозицій повинні

формувати пропозицію ціни самостійно, незалежно від інших. Враховуючи зазначене, під час проведення *Торгів* цінова пропозиція, що перемогла, повинна відображати заздалегідь невідому і конкурентну ціну.

Однак додаткові факти, зокрема, аналіз матеріалів *Торгів*, проведених обласним комунальним закладом «Сумський обласний клінічний психоневрологічний диспансер», вказують на протилежне.

З метою дослідження цінової поведінки *Учасників* при їх участі у *Торгах Тервідділенням* були надіслані вимоги *ФОП Руднєвій І.Г.*, *ФОП Руднєвій Н.В.* та *ФОП Ващенко О.В.* щодо надання розрахунку ціни (з визначенням розміру витрат у грошовій формі за всіма статтями калькуляції) на товар, який був предметом закупівлі у *Торгах*, та надання вичерпного обґрунтування до кожної витратної статті калькуляції (з зазначенням документів та іншої інформації, з урахуванням яких *Учасники* визначили ціни, що були вказані у пропозиції конкурсних торгів).

У відповідь на вимогу *Тервідділення* *ФОП Руднєва І.Г.* повідомила (лист вх. №03-10/3347 від 07.10.2015), що подана нею пропозиція була розрахована з урахуванням власних витрат та собівартості продукції. Будь-яких інших розрахунків чи документів *ФОП Руднєвою І.Г.* надано не було.

ФОП Руднєва Н.В. у відповідь на вимогу *Тервідділення* (лист вх. №03-06/3960 від 08.12.2015) повідомила, що калькуляція ціни не збереглася.

ФОП Ващенко О.В. у відповідь на вимогу *Тервідділення* повідомила (лист вх. №03-10/3413 від 16.10.2015), що ціна, яка була вказана у пропозиції останньої, розраховувалась згідно з калькуляцією та надала калькуляцію, яка відповідає тій, що містилась у складі пропозиції конкурсних торгів. Окрім цього вона зазначила, що вартість пропозиції визначалась виходячи з вартості одного ліжка-дня та загальної кількості ліжок-днів. Обґрунтувань до калькуляції та документів, з урахуванням яких визначалась ціна, *ФОП Ващенко О.В.* не було надано.

Окрім цього, порівнявши цінові пропозиції *Учасників* (порівняння цінових пропозицій наведено у таблиці 1), встановлено, що цінові пропозиції *ФОП Руднєвої Н.В.* та *ФОП Руднєвої І.Г.* майже на 6 та 9 відсотків, відповідно, вище від очікуваної вартості *Замовника*, тоді як пропозиція *ФОП Ващенко О.В.* (переможця *Торгів*) повністю співпадає з очікуваною вартістю *Замовника*.

Порівняння цінових пропозицій *Учасників Торгів*

Таблиця 1

Найменування <i>Учасників</i>	Цінові пропозиції учасників, грн.	Перевищення цінових пропозицій <i>Учасників</i> від очікуваної вартості <i>Замовника</i> (127548,00 грн.), %
<i>ФОП Ващенко О.В.</i>	127548,00	0
<i>ФОП Руднєвої Н.В.</i>	134634,00	5,5
<i>ФОП Руднєвої І.Г.</i>	139594,20	9,4

В рамках розгляду справи *Учасники* зазначали, що не були обізнані про очікувану вартість *Замовника*, разом з тим не може пояснюватись випадковим збігом повне співпадіння цінової пропозиції *ФОП Ващенко О.В.* з очікуваною вартістю *Замовника Торгів*.

Працівниками *Тервідділення* було проаналізовано інформацію щодо проведення *Торгів*, наявну в мережі Інтернет, за результатом аналізу якої встановлено, що на сайті «ТендерГид» (<http://tendergid.ua>) була розміщена інформація про проведення обласним комунальним закладом «Сумський обласний клінічний психоневрологічний диспансер» процедури закупівлі з предметом закупівлі «ДК 016-2010 56.29.2 Послуги їдалень» шляхом застосування процедури запиту цінових пропозицій; окрім цього в оголошенні було вказано суму закупівлі (див. рис.4).

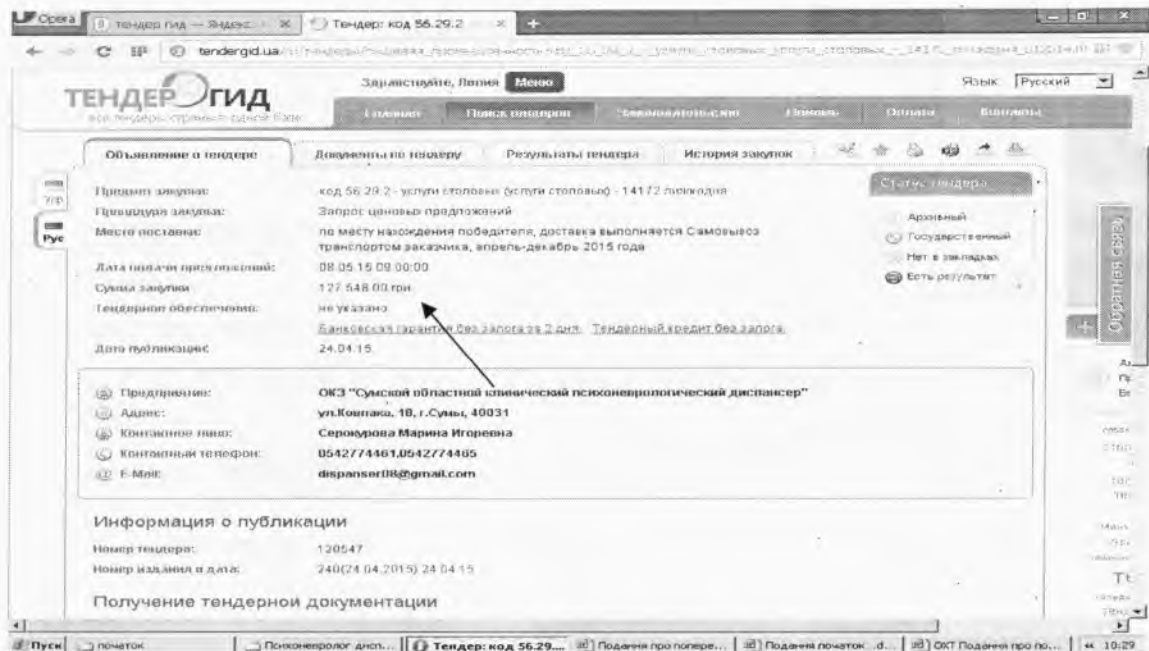

Рис. 4

Таким чином, *ФОП Ващенко О.В.*, *ФОП Руднева І.Г.* та *ФОП Руднева Н.В.* мали змогу дізнатися про очікувану вартість закупівлі, а отже, прагнучи перемогти, мали б подати цінові пропозиції, які дорівнювали або хоча б не перевищували рівня очікуваної вартості *Замовника*. Натомість *ФОП Руднева І.Г.* та *ФОП Руднева Н.В.* запропонували цінові пропозиції, вищі за очікувану вартість *Замовника*, очевидно, не намагаючись зробити свою пропозицію конкурентною й одержати перемогу.

Враховуючи те, що *Учасниками* не було надано достатніх обґрунтувань щодо розрахунку ціни на товар, який був предметом закупівлі на *Торгах*, можна зробити висновок, що участь *ФОП Рудневої І.Г.*, *ФОП Рудневої Н.В.* та *ФОП Ващенко О.В.* є домовленістю, яка забезпечувала фіктивну конкуренцію між ними, оскільки *Замовник* міг відмінити *Торги* чи визнати їх такими, що не відбулися, у разі, якщо для участі у торгах подано не достатню кількість пропозицій.

Таким чином, цінові пропозиції *ФОП Рудневої І.Г.* та *ФОП Рудневої Н.В.* виступали як пропозиції-прикриття з метою забезпечення необхідної кількості учасників для проведення закупівлі та забезпечували перемогу *ФОП Ващенко О.В.* Внаслідок таких дій конкуренцію між *Учасниками* було усунуто, а право на укладання договору було отримано *ФОП Ващенко О.В.* не на конкурентних засадах, чим було спотворено результати *Торгів*, оскільки саме здійснення конкурсного відбору учасників є необхідною умовою визначення переможця торгів.

Головною метою державних закупівель, і, відповідно, однією з основних цілей проведення торгів, є досягнення оптимального і раціонального використання державних коштів. Зазначена ціль досягається завдяки створенню конкурентного середовища при виборі замовником кращої пропозиції, яка можлива лише тоді, коли вона запропонована в умовах змагальності. Оскільки *Замовник* у ході здійснення *Торгів* обмежений лише колом існуючих пропозицій, поданих в рамках *Процедури закупівлі*, то у випадку, коли учасники процедури закупівлі домовляються між собою щодо умов своїх конкурсних (цінових) пропозицій, конкуренція між ними усувається, змінюючись координацією, і, як наслідок, замовник не отримує той результат, який би мав отримати в умовах справжньої конкуренції.

Слід зазначити, що змагальність учасників конкурентних процедур закупівель ґрунтується на непевності щодо інших учасників та їх поведінки і зумовлює необхідність кожним з учасників пропонування кращих умов за найнижчими цінами.

Таким чином, узгодження *Учасниками Торгів* своїх пропозицій усуває конкуренцію та змагальність між ними, порушивши тим самим право *Замовника* на отримання найбільш ефективного для нього результату, який досягається у зв'язку з наявністю лише справжньої конкуренції.

5. ФОП Руднева І.Г., ФОП Руднева Н.В. та ФОП Ващенко О.В. у складі своїх пропозицій надали витяги з реєстру платників єдиного податку, що були сформовані та видані Державною податковою інспекцією у м. Сумах ГУ ДФС у Сумській області.

У ході проведення розслідування Тервідділенням було надіслано вимогу до Державної податкової інспекції у м. Сумах ГУ ДФС у Сумській області (лист від 21.09.2015 за №03-10/2538) щодо надання копій звернень Учасників Торгів до відповідного органу з метою отримання відповідних витягів та про надання інформації, зокрема, щодо способу вручення вищезазначених довідок Учасникам.

Так, відповідно до інформації, отриманої від Державної податкової інспекції у м. Сумах ГУ ДФС у Сумській області (лист від 01.10.2015 за №52619/18-19-17.06-40), встановлено, що ФОП Руднева Н.В. та ФОП Ващенко О.В. в один день звертались за отриманням витягів, про що свідчить послідовна вхідна нумерація на запитах останніх, а саме:

- запит ФОП Рудневої Н.В. - вх. №825/Р від 03.03.2015;
- запит ФОП Ващенко О.В. - вх. №826/В від 03.03.2015.

Окрім цього, ФОП Руднева Н.В. та ФОП Ващенко О.В. у своїх запитах на отримання витягу з реєстру платників єдиного податку вказали однаковий контактний телефон, а саме 60-75-64. Слід зазначити, що цей самий номер телефону ФОП Руднева Н.В. вказала у своїй відповіді на вимогу Тервідділення як один із номерів телефону, що використовується нею при здійсненні господарської діяльності.

Те, що ФОП Руднева Н.В. та ФОП Ващенко О.В. вказали один і той же контактний телефон, свідчить про їх спільну підготовку до участі у Торгах.

Також з'ясовано, що витяги з реєстру платників єдиного податку ФОП Рудневої Н.В. та ФОП Ващенко О.В. були отримані в один день – 30.03.2015. Окрім цього, проаналізувавши зовнішній вигляд копій витягів, що були надані Державною податковою інспекцією у м. Сумах ГУ ДФС у Сумській області, Тервідділенням встановлено, що підписи, які свідчать про отримання витягів, мають схожий зовнішній вигляд та схожі з підписом ФОП Рудневої І.Г. (див. рис. 6, 7).

Державна фіскальна служба України
ДЕРЖАВНА ПОДАТКОВА ІНСПЕКЦІЯ У М. СУМАХ
ГОЛОВНОГО УПРАВЛІННЯ ДПС У СУМСЬКІЙ ОБЛАСТІ

Витяг з реєстру платників єдиного податку

ІДЕНТИФІКАЦІЙНИЙ КОД ПЛАТНИКА ЄДИНОГО ПОДАТКУ: 214020221

ІДІЯ ФІЗИЧНОЇ ОСОБИ, АБО ЧЛЕНА СВОЇХ РОДИННИХ ПЕРЕКОНАНО ВИКРИТИТИСЯ ЯК ПІДПИСАНИЙ РАЄСТРАЦІОННОГО КОДІФІКАТОРА ІДЕНТИФІКАЦІЙНИХ ПОДАТКІВ ТА ПОДІВІДІАТИ ПРО ІХ КОНТРОЛЬНІЧІ ВІДНОСИНИ

Найменування суб'єкта господарювання, або прізвище, ім'я та по батькові фізичної особи:

ПРИЗВИЩА ПІДПИСАНИХ

Підприємство зареєстроване за місцем проживання:

Україна, 2002, СУМСЬКА ОБЛАСТЬ, М. СУМА, ВОСТАКОВСЬКИЙ Р.Н. ВУЛ. ДЗЕРЖИНСЬКОГО, БУД. 42, КВ. 61

Місце проживання господарської діяльності:

М. СУМА, ВУЛ. ДЗЕРЖИНСЬКОГО, БУД. 42, КВ. 61

Дата зареєстрації або переказу, на отримання системи оподаткування:

01.01.2015 року

Група та клас платника єдиного податку:

2 група

Відсоток до розміру мінімально зарплати:

20

або

ставка у відсотках до розміру:

Х без реєстрації ПДВ

Ідентифікатор господарської діяльності, першої та другої груп платника ЄПД ДК 909.2010 (КВЕД 2005):

44.10 Частині мікро- та КВЕД

Діяльність, ресторан, надання послуг харчового харчування

Організаційна форма платника єдиного податку та розмір:

Індивідуальний

Дата формування витягу:

03.03.2015 року

Наказування контролюючим органам, що надає дані:

1613 ДП у м. СУМАХ ГУ ДПС у СУМСЬКІЙ ОБЛАСТІ

Дата надання витягу року:

2015

Примітка:

Витяг є чинним до внесення змін до Реєстру. Якщо до Реєстру внесені зміни щодо відомостей, які вказані у витягу, витяг втрачає чинність.

Керівник (заступник керівника):

Руднева І.Г.

Рис. 6. Скановані копії витягів Учасників

І.Г. Руднева	ФОП Руднева Н.В.	Ващенко О.В.
--------------	------------------	--------------

Рис. 7. Скановані підписи Учасників

Доказами, зібраними у ході розгляду справи, у їх сукупності доведено, що у процесі підготовки та участі у *Торгах* *ФОП Руднева І.Г.*, *ФОП Руднева Н.В.* та *ФОП Ващенко О.В.* діяли не самостійно, не змагалися між собою, що, в свою чергу, призвело до спотворення результатів *Торгів*. Внаслідок таких дій конкуренцію між *Учасниками* було усунуто, а переможця було обрано не на конкурсних засадах.

Відповідно до статті 1 Закону України «Про захист економічної конкуренції», **конкуренція** – це змагання між суб'єктами господарювання з метою здобуття завдяки власним досягненням переваг над іншими суб'єктами господарювання, внаслідок чого споживачі, суб'єкти господарювання мають можливість обирати між кількома продавцями.

Частиною другою статті 4 Закону України «Про захист економічної конкуренції» передбачено, що суб'єкти господарювання зобов'язані сприяти розвитку конкуренції та не вчиняти будь-яких неправомірних дій, які можуть мати негативний вплив на конкуренцію.

Стаття 5 Закону України «Про захист економічної конкуренції» зазначає, що укладення суб'єктами господарювання угод у будь-якій формі, а також будь-яка інша погоджена конкурентна поведінка (діяльність, бездіяльність) суб'єктів господарювання є узгодженими діями.

Згідно зі статтею 6 Закону України «Про захист економічної конкуренції» антиконкурентними узгодженими діями є узгоджені дії, які призвели чи можуть призвести до недопущення, усунення чи обмеження конкуренції, зокрема, спотворення результатів торгів (тендерів).

Враховуючи викладене, дії *ФОП Рудневої І.Г.*, *ФОП Рудневої Н.В.* та *ФОП Ващенко О.В.*, що полягали у погодженні поведінки під час участі у процедурі закупівлі з предметом закупівлі «ДК 016-2010 56.29.2 Послуги їдалень», проведеної у травні 2015 року обласним комунальним закладом «Сумський обласний клінічний психоневрологічний диспансер» шляхом застосування процедури запиту цінових пропозицій, кваліфікуються як порушення, передбачене пунктом 1 статті 50 та пунктом 4 частини другої статті 6 Закону України «Про захист економічної конкуренції», у вигляді антиконкурентних узгоджених дій, які стосуються спотворення результатів торгів (тендерів), в яких останні брали безпосередню участь.

На виконання пункту 26 Правил розгляду заяв і справ про порушення законодавства про захист економічної конкуренції (Правила розгляду справ), затверджених розпорядженням Антимонопольного комітету України від 19 квітня 1994 року за № 5, зареєстрованих у Міністерстві юстиції України 6 травня 1994 року за № 90/299 (у редакції розпорядження Антимонопольного комітету України від 29 червня 1998 року за № 169-р) (зі змінами), копії подання про попередні висновки у справі №03-06/34-2015 (далі – *Подання*) із супроводжувальними листами від 18.12.2015 були надіслані *ФОП Рудневій І.Г.*, *ФОП Рудневій Н.В.*, *ФОП Ващенко О.В.* та Державній фінансовій інспекції в Сумській області.

Державна фінансова інспекція в Сумській області заперечень чи зауважень до висновків, викладених у *Поданні*, не надала.

ФОП Ващенко О.В. у відповідь на *Подання* повідомила (лист вх. №03-06/339 від 15.02.2016), що *Процедуру закупівлі* було відмінено, отже жодної шкоди *Замовнику* чи державі причинено не було. Посилаючись на фінансовий стан, просить не застосовувати жорстких фінансових санкцій.

ФОП Руднева І.Г. у листі від 15.02.2016 (вх. №03-06/338 від 15.02.2016) зазначила, що не мала на меті завдати шкоди *Замовнику*. Окрім цього, посилаючись на скрутне матеріальне становище, просить не застосовувати значних фінансових санкцій, оскільки це може призвести до припинення нею підприємницької діяльності.

ФОП Руднева Н.В. листом від 15.02.2016 (вх. №03-06/337 від 15.02.2016) просить не застосовувати значних фінансових санкцій, оскільки великі штрафи приведуть до припинення підприємницької діяльності останньої, а також прийняти до уваги те, що *Торги* були відмінені.

Під час засідання адміністративної колегії *Тервідділення* *ФОП Руднева Н.В.* та *ФОП Ващенко О.В.* визнали факт вчинення порушення законодавства про захист економічної конкуренції.

Відповідно до статті 52 Закону України «Про захист економічної конкуренції» вчинення суб'єктом господарювання порушення у вигляді антиконкурентних узгоджених дій тягне за собою накладення штрафу у розмірі до десяти відсотків доходу (виручки) суб'єкта господарювання від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг) за останній звітний рік, що передував року, в якому накладається штраф.

Доход (виручка) від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг) *ФОП Ващенко О.В.* за 2015 рік складає 500 000,00 гривень; доход (виручка) від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг) *ФОП Рудневої Н.В.* за 2015 рік – 500 000,00 гривень; доход (виручка) від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг) *ФОП Рудневої І.Г.* за 2015 рік – 500 000,00 гривень.

При визначенні розміру штрафів враховано, що:

- порушення законодавства про захист економічної конкуренції *ФОП Рудневою І.Г.*, *ФОП Рудневою Н.В.* та *ФОП Ващенко О.В.* вчинено вперше;
- *Відповідачі* сприяли розгляду справи;
- *Торги* були відмінені, фактично послуги не надавались і *Учасники Торгів* (зокрема, переможець) не отримали матеріальної вигоди.

Враховуючи викладене, керуючись статтями 12, 12¹, 14 Закону України «Про Антимонопольний комітет України», статтями 48 і 52 Закону України «Про захист економічної конкуренції» пунктами 3, 11 Положення про територіальне відділення Антимонопольного комітету України, затвердженого розпорядженням Антимонопольного комітету України від 23 лютого 2001 року № 32-р, яке зареєстроване в Міністерстві юстиції України 30 березня 2001 року № 291/5482, зі змінами і доповненнями, пунктом 32 Правил розгляду заяв і справ про порушення законодавства про захист економічної конкуренції (Правила розгляду справ), затверджених розпорядженням Антимонопольного комітету України від 19 квітня 1994 року № 5, зареєстрованих в Міністерстві юстиції України 6 травня 1994 року за № 90/299 (у редакції розпорядження Антимонопольного комітету України від 29 червня 1998 року № 169-р) (із змінами), адміністративна колегія Сумського обласного територіального відділення Антимонопольного комітету України

ПОСТАНОВИЛА:

1. Визнати, що дії фізичної особи - підприємця Рудневої Ірини Григорівни (м. Суми, ідентифікаційний номер 2501000000), фізичної особи-підприємця Рудневої Наталії Василівни (м. Суми, ідентифікаційний номер 2501000000) та фізичної особи-підприємця Ващенко Олени Василівни (м. Суми, ідентифікаційний номер 2501000000), що полягали у погодженні поведінки під час участі у процедурі закупівлі з предметом закупівлі «ДК 016-2010 56.29.2 Послуги ідалень», проведеної у травні 2015 року обласним комунальним закладом «Сумський обласний клінічний психоневрологічний диспансер» шляхом застосування процедури запиту цінових пропозицій, є порушенням, передбаченим пунктом 1 статті 50 та пунктом 4 частини другої статті 6 Закону України «Про захист економічної конкуренції», у вигляді антиконкурентних узгоджених дій, які стосуються спотворення результатів торгів (тендерів), в яких останні брали безпосередню участь.

2. Відповідно до статті 52 Закону України «Про захист економічної конкуренції» за вчинене порушення законодавства про захист економічної конкуренції, зазначене у пункті 1 резолютивної частини цього рішення, накласти на фізичну особу-підприємця Рудневу Ірину Григорівну (м. Суми, ідентифікаційний номер 2501000000) штраф у розмірі 12 881,00 (дванадцять тисяч вісімсот вісімдесят одна) гривня.

3. Відповідно до статті 52 Закону України «Про захист економічної конкуренції» за вчинене порушення законодавства про захист економічної конкуренції, зазначене у пункті 1 резолютивної частини цього рішення, накласти на фізичну особу-підприємця Рудневу Наталію Василівну (м. Суми, ідентифікаційний номер 2501000000) штраф у розмірі 29 773,00 (двадцять дев'ять тисяч сімсот сімдесят три) гривні.

4. Відповідно до статті 52 Закону України «Про захист економічної конкуренції» за вчинене порушення законодавства про захист економічної конкуренції, зазначене у пункті 1

резолютивної частини цього рішення, накласти на фізичну особу-підприємця Ващенко Олену Василівну (м. Суми, ідентифікаційний номер 1000000000) штраф у розмірі 23 440,00 (двадцять три тисячі чотириста сорок) гривні.

Відповідно до частини 3 статті 56 Закону України «Про захист економічної конкуренції» **особа, на яку накладається штраф за рішенням органу Антимонопольного комітету України, сплачує його у двомісячний строк з дня одержання рішення про накладення штрафу.**

Згідно з частиною 8 статті 56 Закону України «Про захист економічної конкуренції» **протягом п'яти днів з дня сплати штрафу суб'єкт господарювання зобов'язаний надіслати до територіального відділення Антимонопольного комітету України документи, що підтверджують сплату штрафу.**

Відповідно до статті 60 Закону України «Про захист економічної конкуренції» рішення може бути оскаржене до господарського суду Сумської області **у двомісячний строк з дня його одержання.**

Голова адміністративної колегії

Є.М. Касьян